

CHAÂN ŅO AÙN LOAÏN NHÒP TIM

PGS. TS Phaïm Nguyẽñ Vinh

PHAÂN LOAÏI LOAÏN NHÒP

1. Roái loaïn nuùt xoang:

- Hoái chöùng quaù maän xoang caûnh
- Hoái chöùng nuùt xoang beanh (hay hoái chöùng suy nuùt xoang)

2. Roái loaïn nhòp nhó:

- Ngoaïi taâm thu nhó
- Cuoàng nhó
- Rung nhó
- Nhòp nhanh nhó

3. Roái loaïn nhòp boä noái nhó thaát

- Ngoaïi taâm thu boä noái nhó thaát
- Nhaùt thoaùt boä noái nhó thaát
- Nhòp boä noái nhó thaát
- Nhòp nhanh boä noái nhó thaát khoâng kòch phaùt
- Hoái chöùng kích thích sôùm
- Vaøo laïi ôû ñöôøeng phuï daän truyeàn ngööic (aân)

PHAAÂN LOAÏI LOAÏN NHÒP

4. Roái loaïn nhòp thaát:

- Ngoaïi taâm thu thaát
- Nhòp nhanh thaát
- Nhòp töïi thaát gia toác
- Xoaén ñænh
- Cuoàng thaát vaø rung thaát

5. Bloác tim:

- Bloác nhó thaát: ñoä 1,2,3 hay hoaøn toaøn
- Bloác nhaùnh phaûi, bloác nhaùnh traùi, bloác phaân nhaùnh

6. Song taâm thu

7. Phaân ly nhó thaát

CÔ CHEÁ LOAÏN NHÒP TIM

1. Roáï loaïn taïo xung ñoäng (Disorders of impulse formation)

1.1 Töi ñoäng tính:

- Töi ñoäng tính bình thöôøng
 - TD: Nhòp xoang nhanh, nhòp xoang chaäm
- Töi ñoäng tính baát thöôøng
 - TD: Nhòp thaát gia toác sau nhoài maùu cô tim

1.2 Hoaït ñoäng khôûi kích (Triggered activity)

- Sau khôû cõic sôùm (early afterdepolarizations)
 - TD: Loaïn nhòp thaát trong hoái chöùng QT daøi
- Sau khôû cõic chaäm (delayed afterdepolarizations)
 - TD: Loaïn nhòp do Digitalis

Nhòp do hoaït ñoäng khôûi kích khoâng xaûy ra ngaäu nhieân maø caàn söïi thay ñoái taàn soá tim nhö laø moät khôûi kích. Hoaït ñoäng khôûi kích ñööïc nhaän thaáy ôû moâ nhó, thaát, boù His- Purkinje trong caùc ñieàu kieän nhö gia taêng noàng ñoää cateùcholamine khu truù, taêng Kali maùu vaø ngoä ñoäc Digitalis.

CÔ CHEÁ LOAÏN NHÒP TIM

2. Roáï loaïn daän truyeàn xung ñoäng:

2.1 Bloác 2 chieàu hay 1 chieàu khoâng keøm vaøo laïi:

TD: Bloác nhaùnh, bloác nhó thaát, bloác xoang nhó

2.2 Bloác 1 chieàu keøm vaøo laïi:

TD: Nhòp nhanh hoã töông ôû H/c Wolf Parkinson White, vaøo laïi nuùt nhó thaát, nhòp nhanh thaát do vaøo laïi ôû nhaùnh

2.3 Phaûn hoài (Reflection): moät daïng ñaëc bieät cuâa vaøo laïi, khoâng caàn voøng

TD: Nhòp nhanh kòch phaùt treân thaát.

CÔ CHEÁ LOAÏN NHÒP TIM

Caùc ñieàu kieän cuûa vaøo laïi:

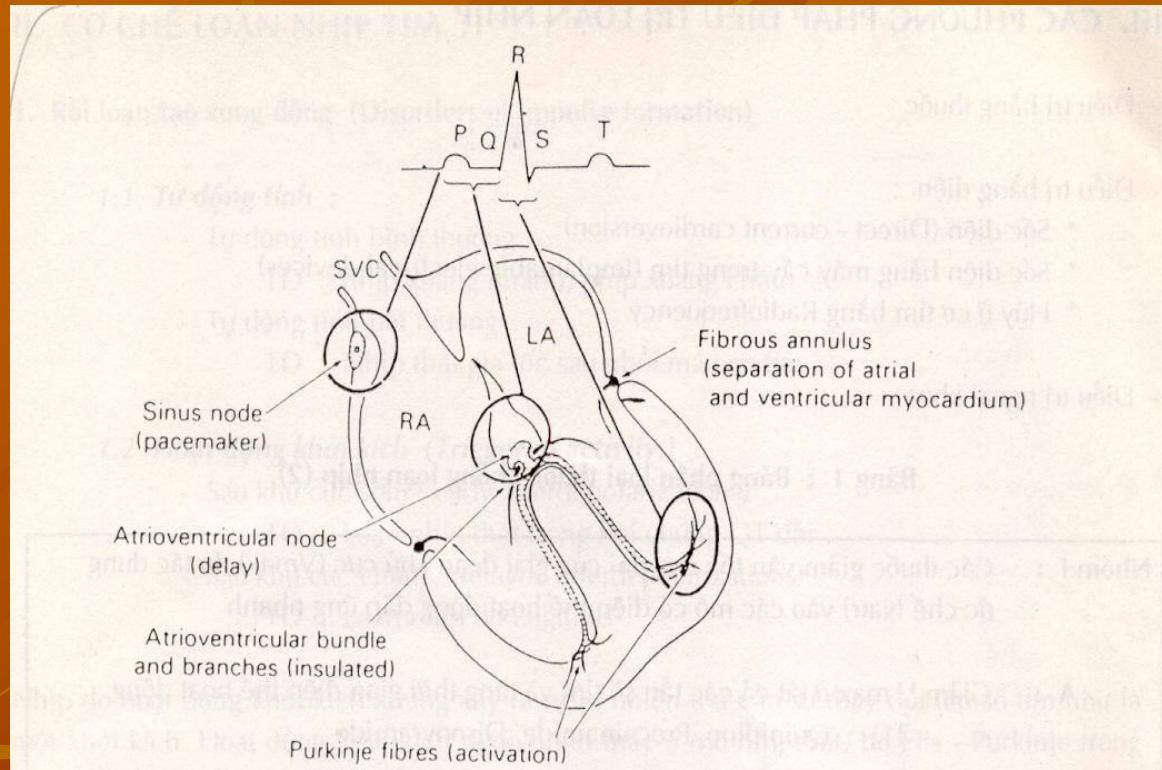
- Coù moät voøng kín vôùi ñieän sinh lyù khoâng ñoàng nhaát (coù khaùc bieät ôû vaän toác daän truyeàn vaø/ hoaëc thôøi kyø trô)
- Coù bloác moät chieàu treân moät ñöôøng
- Coù daän truyeàn chaäm ôû ñöôøng khaùc, giuùp ñöôøng coù bloác moät chieàu coù ñuû thôøi gian ra khoûi kyø trô
- Coù söi kích hoaït laïi ñöôøng bò bloác ñeå taïo thaønh hoaït ñoäng voøng.

3. Roáï loaïn hoän hôïp:

Daän truyeàn vaø töi ñoùng tính

TD: Song taâm thu

SÔ ÑOÀ ÑÖÖØNG DAÃN TRUYEÀN VAØ ÑIEÄN TAÂM ÑOÀ

Hình 1: Sô ñoà ñööøng daän truyeàn vaø ñieän taâm ñoà

(Taøi lieäu: Davies MJ, Anderson RH, Becker AE: The conduction system of the Heart Butterworth, London, 1983)

Sinus node: Nuùt xoang

Pace-maker: oå taëo nhòp

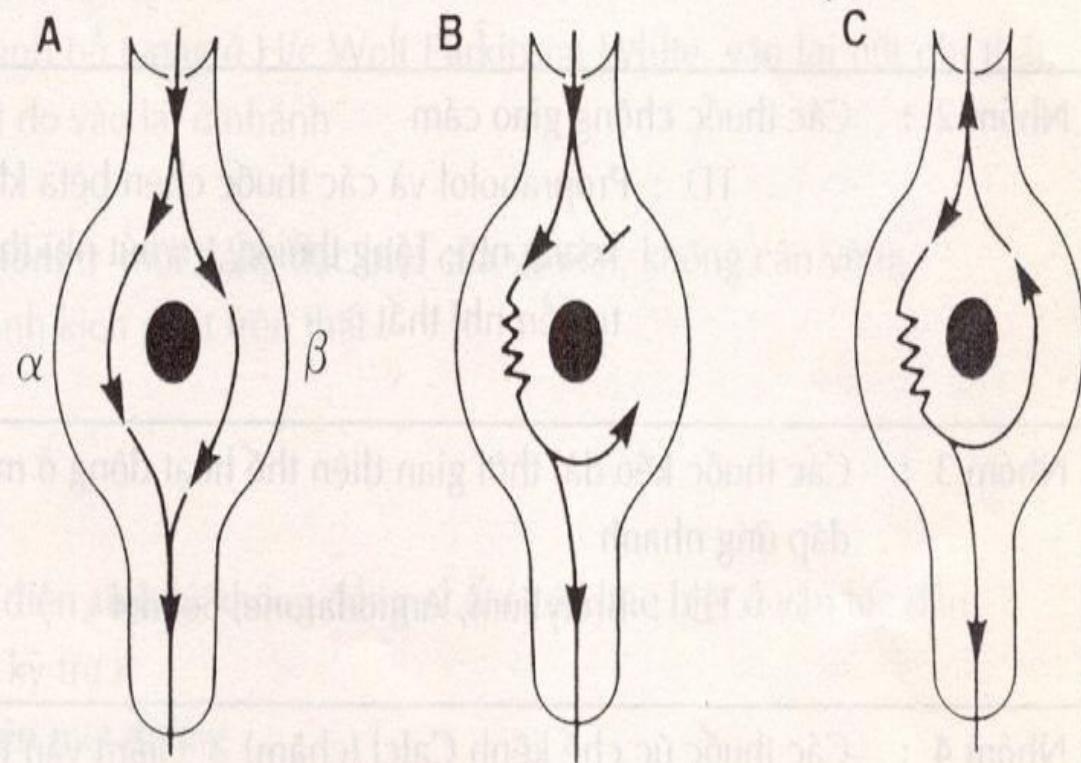
Atrioventricular node: Nuùt nhó thaát

Atrioventricular bundle and branches: Boù vaø nhaùnh nhó thaát

Fibrous annulus: Voøng sôïi

KIEÅU COÅ ÑIEÅN CUÙA VAØO LAÏI

Hình 2 : Kiểu cổ điển của vào lại. Xung động qua 2 đường dẫn truyền α và β và ra ở một đường chung (hình A). Khi α và β có thời kỳ trễ khác nhau, một nhát ngoại tâm thu có thể bị chặn ở đường β (blöc một chiều), xung động theo đường α dẫn truyền chậm và vào lại đường β (hình B). Do đó, có thể duy trì một chuyển động vòng (hình C)

BEÄNH SÖÙ

- Hoài hoäp
- Ngaát (Syncope)
- Gaàn ngaát (Presyncope)
- Trieäu chöùng suy tim
- Caùch khôûi ñaàu trieäu chöùng
- Caùch chaám döüt
- Hoûi veà thuоác, thöïc phaåm beanh nhaân ñang söû duïng
- Caùc beanh heä thoáng ñaõ hoaëc ñang coù
 - TD: Beanh phoái maïn taéc ngheõn, cöôøng giaùp...
- Tieän söû gia ñình
 - TD: Beanh cô tim phì ñaiii, hoái chöùng QT daøi

KHAÙM THÖÏC THEÅ

- Taàn soá tim, huyeát aùp
- Quan saùt tónh maïch coå
- Xua xoang caûnh, thuû thuaät Valsalva
- Nghe ñoäng maïch caûnh : thöïc hieän tröôùc xoa xoang caûnh
- Beanh thöïc theå tim maïch hieän coù

TD: Beanh van tim, beanh cô tim, vieâm maøng ngoaøi tim caáp

QUAN SAÙT TÓNH MAÏCH COÅ

- Goàm 2 muïc tieâu: - Daïng cuûa caùc soÙng cuûa tónh maïch coå

- Aùp löïc tónh maïch trung ööng

Beanh nhaân ôû tö theá naém, xoay ñaàu giöôøng cao ñeán khi maát tónh maïch coå, haï daàn xuóang ñeán khi nhìn roõ tónh maïch coå. Baép thòt coå beanh nhaân caàn thö daõn, duøng ñeøn pin chieáu doïc theo loä trình cuûa tónh maïch coå.

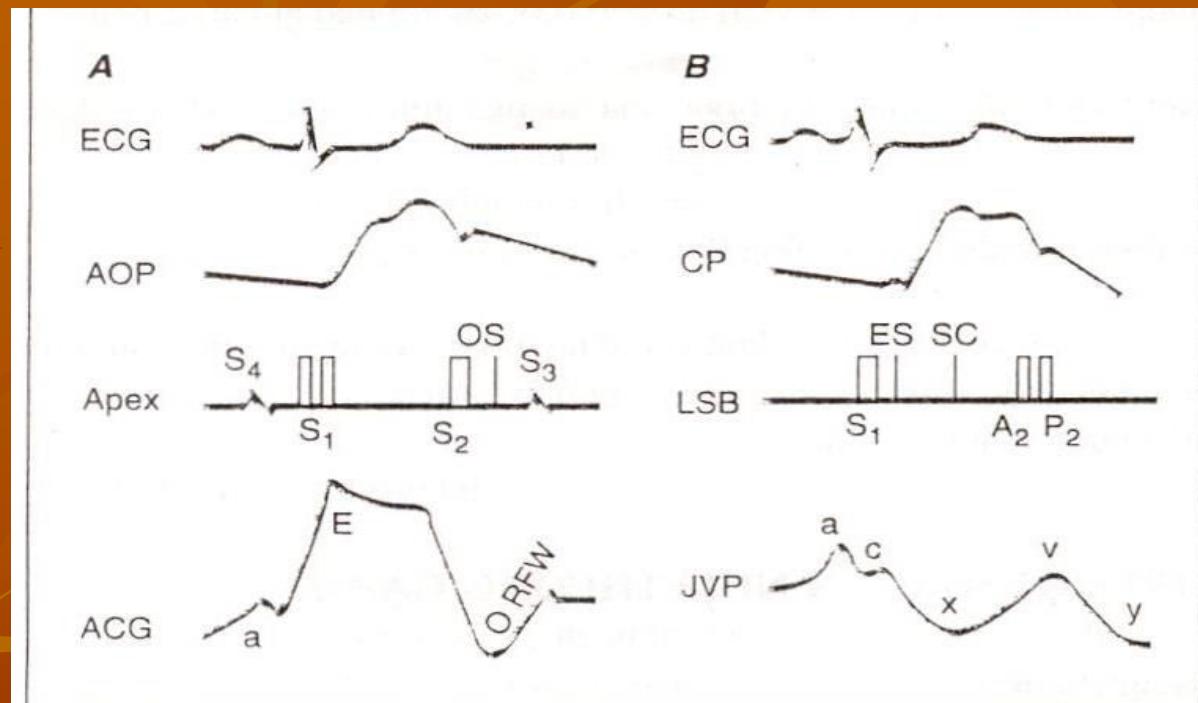
Caùc soÙng cuûa tónh maïch coå bình thöôøng bao goàm 3 soÙng dööng (a,c,v) vaø 2 soÙng aâm (x,y). SoÙng dööng a laø do daõn tónh maïch coå khi nhó phaûi co boÙp, soÙng dööng c xaûy ra khi van 3 laù phoàng vaøo trong nhó phaûi vaøo thôøi kyø co thaét ñoàng taâm thu cuûa thaát phaûi. SoÙng aâm x laø do nhó thö daõn vaø van 3 laù chuyeân dòch xuóang vaøo kyø taâm thu. SoÙng dööng v tööng öùng vôùi kyø taâm thu cuûa thaát, luùc ñoù maùu ñoå vaøo buoàng nhó (töø tónh maïch chuû). SoÙng aâm y tööng öùng vôùi söï môû van 3 laù, maùu ñoå töø nhó xuóang thaát.

Beà cao cuûa tónh maïch coå do töø goùc xööng öùc coäng theâm 5 seõ laø trò soá aùp löïc tónh maïch trung ööng (5cm laø khoaûng caùch töø goùc xööng öùc tôùi trung taâm cuûa nhó phaûi).

KYŌ THUAÄT XOA XOANG CAÛNH

- Xoa xoang caûnh coù muïc ñích kích thích pheá vò, giuùp chaäm xung ñoäng xoang nhó, keùo daøi thôøi gian daän truyeàn vaø thôøi kyø trô nhó thaát.
- Beanh nhaân ôû tö theá naèm ngöõa, coå öôõn leân vaø ñaàu quay veà beân traùi. Ngöôøi khaùm sôø maïch coå, xoang caûnh naèm ôû maïch coå ngang vôùi goùc xööng haøm. Ñaàu tieân sôø nheïi vò trí naøy baèng ngoùn tay, xem coù ñaùp öùng quaù maän cuâa xoang caûnh khoâng. Neáu khoâng aán maïnh hôn trong 5 giaây. Luoân luoân aán moät beân tröôùc, sau ñoù beân traùi, khoâng bao giôø aán 2 beân.
- Caàn nghe aâm thoái ôû ñoäng maïch coå tröôùc xoa xoang caûnh, neáu coù khoâng ñööic thöïc hieän thuû thuaät naøy.

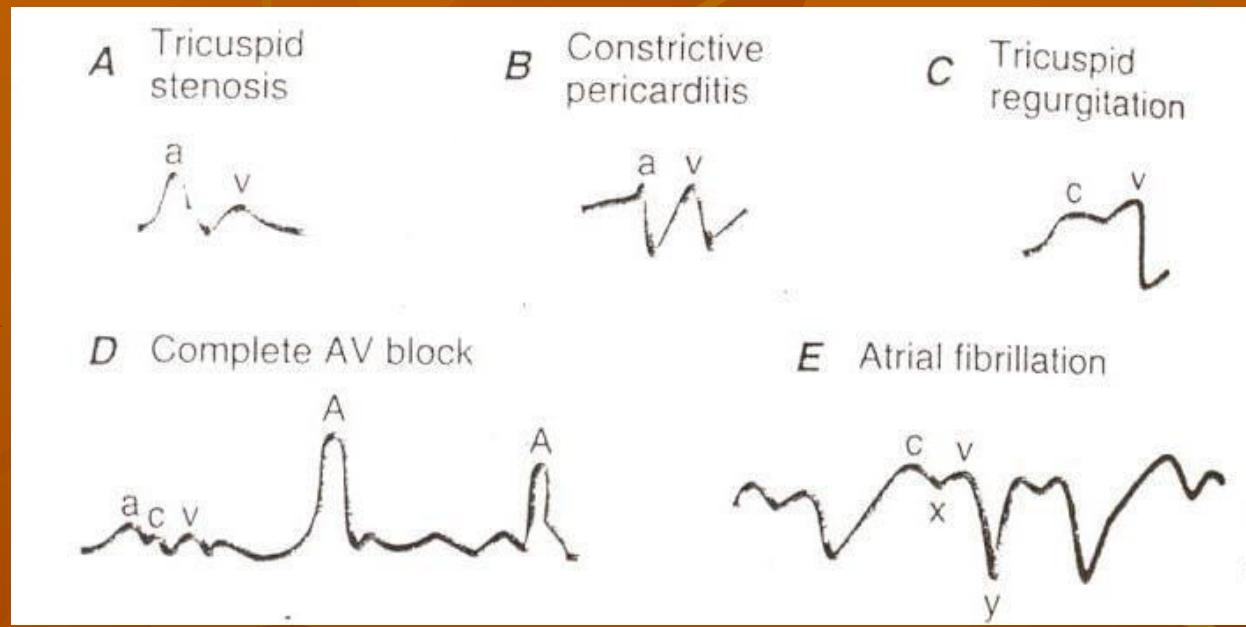
Sô ñoà moâ taû: ECG, Aùp Löic ÑMC, taâm thanh ñoà, maïch caûnh ñoà

A: Sô ñoà moâ taû ñieän taâm ñoà, aùp löic ÑMC (AoP), taâm thanh ñoà moûm tim(Apex), vaø dao ñoäng ñoà moûm tim(ACG). Treân thanh taâm ñoà ghi ñööïc tieáng tim T1 (S1),T2 (S2),T3(S3) vaø T4(S4). OS (claéc môû van 2 laù) töông öùng vôùi ñieäm O cuña daø ñoäng ñoà moûm tim. T3 töông öùng vôùi phaàn cuoái cuña giai ñoaiñ ñoå ñaày nhanh thaát (RFW) trong khi T4 töông öùng vôùi soùng a cuña ACG.

B: Sô ñoà moâ taû ñieän taâm ñoà, maïch caûnh ñoà giaùn tieáp (CP), taâm thanh ñoà ôû bôø traùi xoâng öuc(LSB) vaø tónh maïch caûnh ñoà giaùn tieáp (JVP)- SC: Clíc taâm thu

Caùc daïng tónh maïch caûnh ñoà baát thöôøng

Hình 3: Caùc daïng cuâa tónh maïch caûnh ñoà baát thöôøng

(Theo RA O'Rourke, in the Heart, 7th ed., JW Hurst et al (eds). New York MC Graw- Hill 1990, with permission)

Tricuspid stenosis: Heïp 3 laù

Constrictive pericarditis: Vieâm maøng ngoaøi tim co thaét

Tricuspid regurgitation: Hôû 3 laù

Complete AV block: Bloác nhó thaát hoaøn toaøn

Atrial fibrillation: Rung nhó

ÑIEÄN TAÂM ÑOÀ (ECG)

Caùc caâu hoûi sau caàn traû lôøi khi ñoïc ECG chaân ñoaùn loaïn nhòp:

- Coù soÙng P?
- Taàn soá nhó vaø taàn soá thaát?
- Caùc soÙng naøy coù gioáng nhau?
- Caùc khoâung PR vaø RP ñeàu hay khoâng ñeàu?
- Neáu khoâng ñeàu, coù laø luoân luoân khoâng ñeàu khoâng?
- Töông quan giöõa P vôùi QRS ?
- SoÙng P tröôùc hay sau QRS?
- Caùc khoâung PR hoaëc RP coù coá ñòngh khoâng?
- Khoaûng RP daøi vaø khoaûng PR ngaén; hay ngoôöic laïï?
- Taát caû soÙng P vaø QRS ñeàu gioáng nhau vaø coù daïng bình thöôøng?

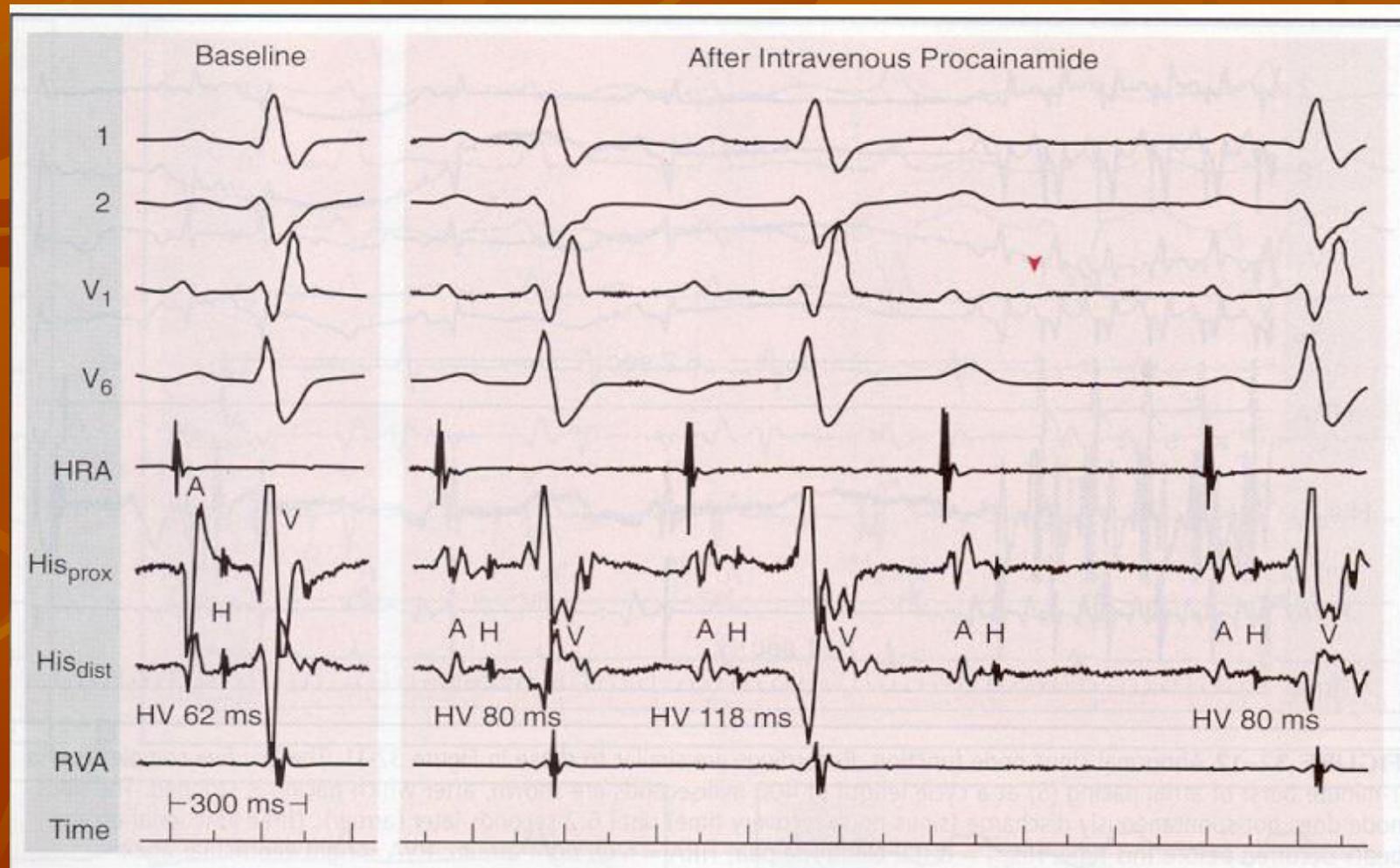
CAÙCH GHI ECG LAØM ROÕ SOÙNG P

- Chuyeåñ ñaïo Lewis: caùc ñieän cöïc ôû tay phaûi vaø tay traùi
ñööïc gaén ôû ngöïc
- Ñieän cöïc thöïc quaûn
- Ñieän cöïc trong nhó phaûi

CAÙC TRAÉC NGHIEÄM KEØM THEO

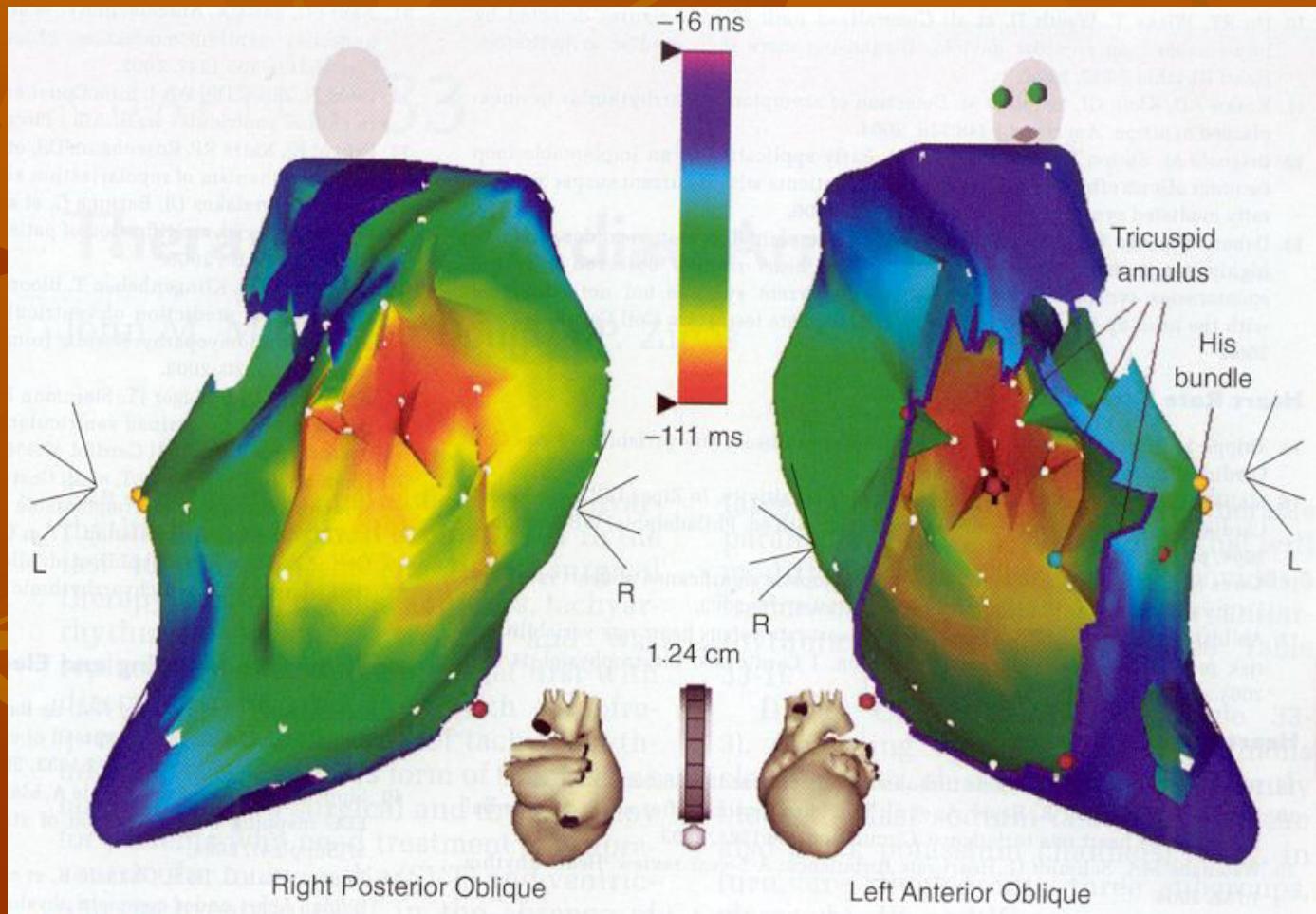
- Traéc nghieäm gaéng söùc
- Ghi ñieän taâm ñoà keùo daøi
 - ❖ Holter ECG: 24 giôø
 - 48 giôø
 - ❖ Ghi lieân tuïc baèng maùy ghi gaén döôùi da (Implantable loop recorder)
- Traéc nghieäm baøn nghieâng

KHAÛO SAÙT ÑIEÄN SINH LYÙ TIM (1)

■ TL: Braunwald's Heart Disease, 2008, 8 th ed,p773

KHAÛO SAÙT ÑIEÄN SINH LYÙ TIM (2)

TL: Bramwald's Heart Disease, 2008, 8th ed, p 777